

Martyna Milewska

Działdowo, woj. ciechanowskie. Zamek

Informator Archeologiczny : badania 18, 161

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badania w baszcie wschodniej, pełniacej w średniowieczu i w czasach nowożytnych funkcje więzienia, stwierdziły istnienie nawarstwień sięgających trzech metrów miąższości. Kryły one w sobie relikty dwu poziomów podłóg drewnianych, których pozostałości pozwoliły wydzielić trzy zasadnicze etapy powstawania zasypiska: dwa średniowieczne i jeden nowożytny. Ścisła ich datowanie możliwe będzie po opracowaniu wydobytych znalezisk ruchomych, w tym pięciu monet.

Prowadzony nadzór nad wykopem kanalizacyjnym na zewnątrz zamku w rejonie przedbrania potwierdził wcześniejsze ustalenia dotyczące zasięgu fosy w tym miejscu.

Badania dostarczyły licznego zbioru znalezisk ruchomych średniowiecznych i nowożytnych: kilkudziesięciu tysięcy fragmentów ceramiki (głównie z zasypiska baszty), kafli (w tym bogaty zespół z XVII wieku wydobyty w Domu Dużym), dużej liczby ułamków szkła okiennego i naczyń szklanych, przedmiotów metalowych (m.in. ostroga, forma do odlewania kul), kilku fragmentów obuwia skórzanego oraz wiele tysięcy kości zwierzęcych.

Materiały zabytkowe oraz dokumentacja badań znajdują się w Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PP PKZ O/Warszawa.

Badania będą kontynuowane.

CZERNICZYŃ, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 3

patrz
neolit

DEŁĄDOWO
woj. ciechanowskie
zamek

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Martyna Milewska. Finansował MKZ w Ciechanowie. Czwarty sezon badań. Zamek średniowieczny (od pocz. XIV w. - po poł. XVII w.).

Celem prac było rozpoznanie fosy otaczającej zamek w rejonie podzamcza, oraz spowodowana postępowaniem trwających robót budowlano-konserwatorskich badania na terenie dziedzińca i w obrębie północnego skrzydła zamku.

Wynikiem prac prowadzonych na podzamczu było uchwycenie zasięgu brzegu fosy od strony zamku, umocnionej drewnianą konstrukcją z grubych pali i dranic. Konstrukcja ta zabezpieczała jednocześnie przed osuwaniem skraj sztucznego nasypu na którym wzniesiono zamek. Zasypisko fosy stanowiły nawarstwienia nowożytna, począwszy od wieku XVI aż do połowy wieku XIX. Z uwagi na rozmiar prac (wykop 11,0 x 5,0 m, do 4,5 m głębokości), w omawianym sezonie nie udało się uchwycić pełnej szerokości fosy.

W związku z pracami kanalizacyjnymi na dziedzińcu nadzorowano wykonywane w tym celu wykopy. Poczynione obserwacje potwierdziły wcześniejsze ustalenia o miąższości sztucznego nasypu wzgórza (do około 3,0 m) oraz o istnieniu dwóch poziomów bruków średniowiecznych, z pierwszego etapu użytkowania zamku (połowa wieku XIV) oraz drugiego, nowożytnego, zapewne z początku wieku XVIII. Nawarstwienia pomiędzy oboma brukami charakteryzują się niewielką miąższością (od 10 do 40 cm), co wskazuje na czynione w przeszłości nivelacje dziedzińca.

Interesujące wyniki przyniósł wykop przecinający północne skrzydło zamku. Natrafiono bowiem na przylegający do niego od strony dziedzińca zbiornik wyłożony ścianami spasoowanymi kamieniami polnymi i wylepiony gliną, zagłębiony w teren z poziomu bruku średniowiecznego około 120 cm. Pełny obrys zbiornika nie został w tym sezonie uchwycony, chociaż można przypuszczać, iż ma on długość około 6,0 m, przy ustalonej szerokości 2,5 m.

Ponadto kontynuowano prace na zewnątrz skrzydła północnego, na skarpie zamkowej, które pozwoliły na ustalenie zasięgu sztucznego nasypu wzgórza. Wyniki te pozwalają przyjąć, iż średnica nasypu, na którym wzniesiono zamek wynosiła około 70 metrów.

Rozpoczęto również systematyczną eksplorację rozległego śmietniska zlokalizowanego wzdłuż północnego szczytu Domu Dużego. Stwierdzono, iż odpadki kuchenne były wyrzucane na skarpę od początku istnienia zamku po połowę wieku XVII. Z uwagi na pracochłonność eksploracji badania śmietniska nie zostały zakończone.

Z ogromnej liczby kilkunastu tysięcy uzyskanych znalezisk ruchomych na uwagę zasługują zwłaszcza zespół ułamków naczyń oraz szczątków organicznych wydobytych ze śmietniska, a także zbiór kafli miskowych z XVI-wiecznych nawarstwień zasypiska fosy.

Materiały zabytkowe oraz dokumentacja znajdują się w Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PP PKZ O/Warszawa.

Badania będą kontynuowane.

DRZONOWO, gm. Lisewo
woj. toruńskie
Stanowisko 3

patrz
neolit